

Johannes Assuerus Ampzing

Programma In Natalem Veri Messiae Dn. nostri Jesu Christi

Rostochi: Pedanus, 1620

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn734587465>

Druck Freier Zugang

(F. Anverus Anpsing)
R. U. Prag. 1620/a

Programma
IN
NATALEM
VERI MESSIÆ
Dn. nostri
JESU CHRISTI.

ROSTOCHI
*Typis exscripsit Joachimus Pedanus,
Acad. Typogr.*

ANNO M. DC. XX.

RECTOR.
ACADEMIE ROSTOCHENSIS
JOANNES ASSVERUS

Ampfingius Transilvanus. Med. D. & Prof.

Beignitatis divina & suavissima consolationis plenissima sunt, quæ apud D. Paulum Rom. 10. v. 25. & 26. de mysterio Evangelij etiam Gentibus patefaciendo leguntur. At Mysterium hoc à temporibus aternis tacitum fuisse: Nunc verò id esse revelatum, patefactum, manifestatum, per Evangelium & præsonium Jesu Christi: Hanc deniq; doctrinam Evangelicam non esse novam nuper ab Apostolis inventam, sed habere testimonium & re ipsa contineri in Scripturis Prophetis. Idem confirmat Apostolus Petrus 1. Pet. 1. 10. &c. quando inquit, De quâ salute inquisierunt, & quam scrutati sunt prophetæ, qui venturam in vos gratiam prædixerunt: Scrutantes in quem aut cujusmodi temporis articulum, prænuntius ille, qui in ipsis erat Spiritus Christi, declararet eventuras Christo perpeffiones, & gloriam illas consequuturam: Quibus patefactum est eos non sibi sed nobis ea administrare, quæ nunc, ait Apostolus, annuntata sunt vobis, per eos, qui vobis prædicarunt Evangelium, per emissum è caelo Spiritum sanctum. Tandem innuit hoc Mysterium tantum esse, & tantas in eo reconditas esse Sapientia Justitia & Misericordie Dei divitias, ut ipsi etiam sancti Dei angeli harum admiratione percellantur, cum inquit, in quæ desiderant Angeli introspicere.

Hoc Evangelij & Gentium Vocationis Mysterium explicarunt Apostoli, cum in Pentecoste, accepto Spiritu sancto, va-

rijs

etiam linguis depradicarent Magnalia Dei. Quanam vero illa Dei MAGNALIA? Imprimis inquam Dei Fidelitatem, & erga homines misericordiam. Facebat universum genus humanum utriusque morti obnoxium temporali & aeterna, foris astabant lex accusans, & mors cum Diabolo ad poenam exequendam parati, intus pungebat aculeus seu stimulus peccati. Quo tandem miseri effugerent a facie irati omnipotentis & omnipotentis Judicis Dei, qui est ignis consumens? & ad quam Creaturarum confugerent? In sese ipsis nihil inveniebant solatii, sed merum peccatum, merum reatum, meram injustitiam & legis transgressionem. Ab Angelisne opem peterent? At hi quicquid erant Dei erant beneficio, sed & creaturae erant, impares portanda ira offensa Creatoris, Quonam ergo se conferrent auxilium imploraturi, nunquid ad Dei misericordiam? Atque obstabat ipsa ejusdem Justitia, quam abnegare non potuit, mentiri nescius. Justitia inquam Dei satisfactum oportuit. Hisce ita duobus Magnalibus Misericordia & Justitia Dei indefesso duello confligentibus medium sese ingessit tertium Magnalium admiranda Sapientiae Dei, & illud redimendi humani generis consilium dedit, quod D. Lutherus graphice pinxit in ea Cantione, quae incipit *Nu treuwet juw liebn Christen gemein* / cujus summa omnis huc redit: Inter Deum & Hominem peccatorem, aliud Medium reconciliationis statui non posse, quam quod & Deus sit & homo expers peccati. Placuit ergo admiranda Sapientiae Justitia & Misericordia Dei: ut aeternum illud Verbum, *ὁ λόγος* inquam, caro fieret & homo nasceretur omnis peccati expers, opera Spiritus Sancti, è semine illibata Virginis Mariae, & *τὸ λόγον* fieret & propitiatio pro expiandis peccatis totius humani generis. Hoc aeternae Triados aeternum decretum promulgari deinde visum est, voce ipsius Patris, Filij & Spiritus sancti, mox Angelorum etiam & hominum

num. Statim à lapsu suo, in ipso jam tum paradiso hanc Dei Patris vocem audivit Protoplastus noster, Semen mulieris conteret caput Serpentis. Eandem ipsius Dei Patris vocem promissionis audiverunt postea Patriarchæ Abraham, Isaac, Jacob, de semine suo in quo benedicenda essent Gentes. Ipse etiam Dei Filius in specie Angeli apparens Patribus promissionem hanc aliquoties refricuit, & populo Israëlítico tendenti in terram promissam itineris Dux fuit, noctu in columna ignis interdum in columna nubis. Demum eadem promissio Davidi, & per ipsam Davidem aliosq; prophetas Ecclesie Israëlítica identidem repetita ingeminata & inculcata fuit, & sacrificijs Legis adumbrata, usq; ad tempora Joannis Baptistæ, qui primus novi fœderis minister, agnum Dei præsentem digito commonstravit. Hinc adeò est quod legimus apud Lucam, Christum duobus discipulis Emaunta euntibus omnia quæ Hierosolymis in diebus illis gesta fuerant, sic geri & fieri oportuisse, è Moysè Psalmis & Prophetis ad vivum demonstrasse. Quo etiam pertinet pulcherrima illa concio, quam Apostolus Petrus in festo Pentecostes Hierosolymis habuit Act. 2. 14. & c.

Non oportuit autem Filium Dei Hominem nasci ipsis statim Adami temporibus, sed, ut Scriptura loquitur, tempore demùm completo. Placuit enim Sapientia Dei aliquandiu Ecclesiam suam sub Legis pedagogiâ continere, ut homines exactiùs discerent peccatum & se peccatores esse animitùs agnoscere, atq; ita avidiùs ardentiùsq; scire & expectare Christi Messia adventum, qui ipsas à peccatis redimeret. Tempore tandem completo missus à Deo angelus Gabriel Mariæ virgini Messia conceptum annuntiavit; quo deinde in lucem edito iterum ab Angelis Dei ejus Nativitas cœlesti acclamatione nunciata & divulgata fuit.

Felices ergo nos ô Fratres Christiani! in quos seculorum fines inciderunt, qui nunc videmus & audimus, quæ multi olim

olim, durante adhuc Legis pedagogiâ, propheta & iusti desiderarunt videre & audire, neq; viderant & audiverunt tamen. Iterum dico, ô verè felices nos: s; hac intimo pectoris scrinio reponamus. Si inquam in cinere, cicilio & planctu, hoc est, in verâ & minimè fucatâ cordium contritione, peccata nostra detestemur desleamusq;, neq; tamen ob peccati & ira divina sensum animum despondeamus, sed verâ & justificante fide ad Mediatorem nostrum confugiamus, eamq; in ipsius vulneribus roseo sanguine fluentibus firmiter desixam habeamus, tum deniq; cum júbilo & tripudio lætitiæ, alijsq; verâ gratitudinis significationibus in Domino exultemus, atq; ita verè ad eum convertamur. Contrâ, Væ nobis si veluti lethago consopiti, neq; peccati sensum neq; legis maledictionem persensiscamus, ideoq; neq; fidei lichnum ne fumigantem quidem nedum ardentem, neq; Christiana gratitudinis argumenta in nobis ulla deprehendamus, sed instar equi ferocientis frena hæc omnia malitiosè excutiamus & in pelagus æternæ condemnationis precipites ruamus: juxta illud Poëta

Fertur equis auriga, nec audit currus habenas.

Cùm itaq; Ecclesia Christi hodierno die & aliquot sequentibus Natalem veri Messia Domini nostri Jesu Christi, Dei & Maria filij, magnâ cum solennitate celebret, & velut attonita stupendam Dei bonitatem Justitiâq; tum verò & Sapientiam, quæ rationem modum & viam redimendi hominis invenerit & hominibus & angelis ipsis inexpectatam inpervestigabilemq;, magno cum júbilo cantillet,

Orto Dei filio
Virgine de purâ
ut Rosa de lilio:
Stupescit Natura—,
Quod parit juvencula—

B 3

naturæ

natum ante saecula
Creatorem rerum,
Quod uber munditia
Lac dat pueritiae
Antiquo dierum:

nostrum utiq; fuerit Cives Academici reliquorum fidelium
votis nostra etiam vota conjungere, & in pleno Ecclesiae cœtu
hac Magnalia Dei plenis buccis & buccinis depradicare, &
animitus in Domino gaudere, cumq; ipsis sanctis Dei Angelis,
quibus vel super unius hominis peccatoris conversione, nedum
super totius humani generis redemptione, gaudium est ineffa-
bile, Gloria in Excelsis Deo, alta voce decantare.

Ad has lautissimas Dei misericordiarum patris epulas re-
verendos clarissimos doctissimosq; Dnn. Professores & reliquos
tum Doctores tum Magistros tum verò generosam & non
literarum solùm sed vera etiam pietatis studiosam Juventu-
tem invito, de quibus ut nullus dubito quin hominum verè
Christianorum sint ultrò facturi officium: ita canibus & por-
cis qui in tabernis quàm in templis comparere, qui vitiorum
sliquas vorare quàm sacris Dei epulis frui, qui peccatorum
cæno volutari, quàm honestis moribus ornari, qui deniq; com-
pita & plateas cyclopicis & scurrilibus grannitibus latratibus,
boatibusq; complere, quàm in Ecclesia sacros hymnos cantare,
atq; ita voce & factò reprobros sese ipsos palàm declarare
malent, Dei omnipotentis iram, & nostrum serium officium
denunciamus, qui hoc agemus sedulò ut malum de Israele re-
moveamus, neq; patiamur ut ob paucos quosdam discipulos, uni-
versa Juventus malè audiat apud exteros.

In recenti adhuc memoriâ sunt quædam hujus Academia
adversum Scovistas programmata, publicata Anno 1611. 12. No-
vembr. & anno 1615. 10. decemb. tum verò illa maximè tria
que

quæ una superiori anno 1619. nempe 23. Maij, 4. Julij, & dno-
mum 11. Julij affixa fuerunt. In quorum postremo verbo tenus
adscriptum fuit vetus hujus Academia Statutum, vetus in-
quam atq; unâ cum Academia natum, quò Majores nostri,
Maturâ deliberatione præhabita, ex certâ & evidenti
causâ ordinârunt & statuerunt, quòd in Universitate
Rostochiensis non debeant esse Nationes aliquæ, nec
quoad Universitatem, nec quoad Facultatem. Contra-
rium disponens, aut ordinare tentans, HOC IPSO
SIT PËRIURUS, ET AB UNIVERSI-
TATE EXCLUSUS.

Hoc tam salutare Academia Statutum impiè contemni
adeoq; & proculcari ab ijs qui jurejurando fidem dederunt,
quod velint legitimo suo Magistratui obedire in licitis & ho-
nestis, & quòd velint observare Statuta, meritò ingemiscimus:
quando ipsis verbi Dei præconibus palàm è publicâ templi
cathedrâ indicantibus, audire cogimur, Nationes esse in
Academia; & Nationalia pennialium, quos vocant, cele-
brari convivìa, & nos qui docentium munere fungimur,
hæc impunita relinquare, Corrupti frugi adolescentulorum,
qui studiorum gratiâ ad nos veniunt, animos contagio hæ-
rum pestium, contaminari & conspurcari eorundem morès
stercore Skaristarum, emungi ab eorum crumenis & marsupijs
pecuniolas quas à Parentibus studijs insamendas acceperant.
falli & defraudari parentes spe suâ quam de filijs adhuc in-
tegris & nequedum corruptis conceperant, pretiosissimi tem-
poris redimendi occasionem non dicam negligi, sed perdi &
amitti penitus, offendi Deum, proculcari & proteri authorita-
tem Magistratus legitimi, & adolescentulos complures qui
alioqui futuri erant vasa idonea ad regendam Ecclesiam &
Rempublicam, commutari in vasa impurissima & Deum
immortalem! Hoccine est legitimo suo Magistratui obedire
in

in licitis & honestis? Hoccine observare Statuta? Hoccine in-
violatam conservare religionem iurejurandi? Sed quorsum ego
haec tam multa ad lavandos Aethyopes? & tu lingua quò tan-
dem vadis? Nunquid otiosum me praestabat esse, quàm nihil
agere? Non inquam, Sed coram Deo, coram R. verbi Ministe-
rio, & deniq; coram universo Mundo contestamur adeoq; &
protestamur, quod in pramonendo officium nostrum fecerimus,
facturi & in acriter animadvertendo, si quos hisce Ferijs &
aliis in posterum deprehenderimus suaristica pravitatis reus.
Nolimo autem pij & frugi Juvenes haec sibi dicta arbitrentur,
sed ij solùm, qui studiosa Juventutis scoria & fex sunt, qui
non de excellendis studijs, non de eruditis habendis declama-
tionibus, non deniq; de exercitijs disputationum, sed de Co-
medijs agendis, inq; ijs epulis instituendis & choreis tripu-
dijsq;, hoc tristissimo tempore, ducendis, & deniq; de penna-
lium loculis exhauriendis, noctes & dies cogitant, non secus ac
canis panes & sus siliquas somniare vulgari diverbio di-
cuntur. Agite igitur Cives Academici, procul valere iustis
istis Epicuri de grege porcis, eorumq; contubernijs, cætus sa-
cros hisce ferijs diligenter frequentate, Nascenti Messia cum
jubilo acclamate, cum Angelis Gloria in Excelsis Deo can-
tate, in Domino gaudete, vita sanctimoniam colite, & lu-
luctuosissimo hoc rerum statu, contra Turcam, immanem Chri-
stiani nominis hostem, Imperium R. Ecclesiam Christi, scho-
lasq; & Academias puriorem religionem professas, deniq; Pro-
vinciam & urbem hanc, & in eâ vos ipsos ardentibus votis
Deo altissimo commendate. P. P. Rostochij Anno 1620.

que una Superiori anno 1819. nempe
mum 11. Julij affixa fuerunt. In quor
adscriptum fuit vetus hujus Acade
quam atq; unà cum Academia natu
Maturâ deliberatione præhabitâ
causâ ordinârunt & statuerunt, q
Rostochiensi non debeant esse
quoad Universitatem, nec quoad
rium disponens, aut ordinare ten
**SIT PERIURUS, ET
TATE EXCLUSUS.**

Hoc tam salutare Academia St
adeoq; & proculcari ab ijs qui jurej
quod velint legitimo suo Magistratu
nestis, & quod velint observare Statu
quando ipsi verbi Dei præconibus
cathedrâ indicantibus, audire cogim
Academia, & Nationalia penualit
brari convivia, & nos qui docent
hac impunita relinquere, Corrupti f
qui studiorum gratiâ ad nos veniunt
rum pestium, contaminari & const
stercore Skaristarum, emungi ab eoru
pecuniolas quas à Parentibus studijs
falli & defraudari parentes spe. suâ
tegris & nequedum corruptis conce
poris redimendi occasionem non dica
amitti penitus, offendi Deum, proculc
tem Magistratus legitimi, & adole
alioqui futuri erant vasa idonea ad
Rempublicam, commutari in vasa imp
immortalem! Hoccine est legitimo

ult, & ds.
verbo tenus
, vetus in
ores nostri,
evidenti
versitate
que, nec
Contra
C IPSO
VERSI-

contemni
dederunt,
citâ & ho
emiscimus:
licâ templi
es esse in
cant, cele
fungimur,
atulorum,
ntagio ha
dem mores
r marsupijs
acceperant.
adhuc in
ssimi tem
ed perdi &
authorita
plures qui
cclesiam &
Ejus Deum
ni obedire
in

